

Katsaus Portti-luokan toimintaan

18.04.2024

alurehtori Helena Saarikoski ja
erityisluokanopettajat Susanna Kareinen ja Anton Telih

PORVOO BORGÅ

Joustava perusopetus

Kunnat voivat järjestää 7-9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintaa päättämässään laajuudessa. Joustavan perusopetuksen toimina tukee oppilaita perusopetuksen oppimäärän suorittamisessa, toisen asteen koulutukseen siirtymisessä sekä pitkällä tähtäimellä työelämään sijoittumisessa sekä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Joustavan perusopetuksen tavoitteena on

- vähentää perusopetuksen keskeyttämistä
- ehkäistä syrjäytymistä
- vahvistaa oppilaiden opiskelumotivaatiota ja elämäntilannetta

Lisäksi oppilaita tuetaan jatko-opintoihin siirtymisessä sekä edistetään heidän opiskelunvalmiuksiaan.

Portti -luokka

Portti-luokka on joustavan perusopetuksen ryhmä, joka on tarkoitettu syrjäytymisvaarassa oleville perusopetuksen päättöluokkalaisille, jotka ovat yli 16-vuotiaita ja joiden koulupolku on esimerkiksi runsaiden poissaolojen vuoksi vaarassa jäädä kesken. Portti-luokan oppilaat opiskelevat hyvin yksilöllisesti räätälöidyin oppisisällöin: kaikilla oppilailta on päätös opiskelusta oman opinto-ohjelman mukaan. Käytössä on myös muita vahvan tuen muotoja, muun muassa lyhennetty koulupäivä, painoalueet sekä lisätty opiskeluhuollollinen ja ohjauksellinen tuki.

Oppilas voi jatkaa perusopetuksen suorittamista Portti-luokassa täytettyään 17 vuotta. Oppivelvollisuusiän täytyttyä eli 18 vuotta täytettyään oppilaan opiskeluoikeus Portti-luokassa päättyy.

Portti-luokkaa opettaa kaksi erityisluokanopettajaa, Susanna Kareinen ja Anton Telih. Oppilaiden tehostetusta oppilaanohjauksesta ja jatko-opintoihin hakeutumisesta vastaa nivelvaiheen oppilaanohjauksen opinto-ohjaaja Seija Levänen.

Oppilasvalinta

Seuraavan lukuvuoden Portti-luokan ryhmään haetaan keväällä.

- Maaliskuun alussa rehtorit toimittavat aluerehtorille moniammatillisesti laaditun koosteen niistä 9. luokan oppilaista, joiden perusopetus on vaarassa jäädä kesken.
- Kyseiset oppilaat siirtyvät viimeistään tässä vaiheessa opiskelemaan oman opinto-ohjelman mukaan, vuosiluokkiin sitomattomasti. Rehtori tekee asiasta hallintopäätöksen tehostetun tuen oppilaiden osalta, oppimisen tuesta vastaava aluerehtori tekee hallintopäätöksen erityisen tuen oppilaiden osalta.
- Lopullinen hakijaluettelo toimitetaan sen jälkeen, kun perusopetuksen päättöarviointi on suoritettu kaikissa kouluissa. Tällöin on selvillä oppilaat, jotka eivät ole saaneet perusopetuksen päättötodistusta.
- Aluerehtori tekee valinnan Portti-luokalla aloittavista oppilaista. Yläkoulujen aluerehtori tekee oppilaille lähikoulupäätöksen Linnajoen kouluun. Oppilaille tehdään päätös joustavaan perusopetukseen siirtymisestä. Yleisen ja tehostetun oppilaille päätöksen tekee Linnajoen koulun rehtori ja erityisen tuen oppilaille oppimisen tuesta vastaava aluerehtori pedagogisen selvityksen perusteella.
- Etusijalla Portti-luokalle ovat ne oppilaat, joiden osalta oppivelvollisuus perusopetuksen osalta täyttyy tulevan lukuvuoden aikana eli 17-vuotiaat oppilaat. Mikäli ryhmään jää tilaa, ryhmään voidaan ottaa myös 17 vuotta täyttäneitä oppilaita laajennetun oppivelvollisuuden suorittamista varten. Portti-luokalle voidaan hakeutua myös kesken lukuvuoden, uusia oppilaita otetaan ryhmään pääsääntöisesti syysloman jälkeen, kevätlukukauden alussa sekä talviloman jälkeen. Tällöin ryhmään otetaan vuosiluokkaa 9 suorittavia oppilaita, jotka opiskelevat vuosiluokattomasti ja joiden kohdalla koulutuksellisen syrjäytymisen riski on suuri. Kesken lukuvuoden siirtyvien oppilaiden osalta tarvitaan koulun moniammatillisen ryhmän arvio Portti-luokan tarpeesta. Siirtoperusteena voivat olla vain pedagogiset perusteet.

Lukuvuosi 23-24

Oppilaita luokalla syyslukukauden -23 alussa,	11
joista edellisenä lukuvuonna luokalla jatkaneita oppilaita	3
Syyslukukauden -23 aikana luokalla aloittaneet uudet oppilaat	4
Kevätlukukauden -24 aikana luokalla aloittaneet uudet oppilaat	4
Kuluvan lukuvuoden aikana päättötodistuksen valmiiksi saaneet	3
Oppilastilanne luokalla 18.4.2024	15

Päättötodistuksen valmiiksi saaneet 3 oppilasta siirtyivät jatko-opintoihin 2.asteelle. Lisäksi 1 oppilas siirtyi jatkamaan opintoja TELMA-koulutukseen. Lukuvuonna 24-25 luokassa jatkaa opiskelua 10-12 oppilasta.

Haasteet

Portti-luokan haasteet liittyvät

- oppilasryhmän moninaisiin tarpeisiin
- tukipalveluiden ja opiskeluhuollon palvelujen riittämättömyyteen
- oppimisympäristön joustamattomuuteen

Luokan oppilailla on hyvin moninaisia haasteita sekä koulunkäynnissä, että oppimisessa. Heidän joukossaan on hauraita, psyykkisesti oirehtivia nuorisopsykiatrian asiakkaita, käytöksellään haastavia oppilaita, jotka oirehtivat ulospäin sekä totaalikieltäytyjiä, joita ei saada tulemaan kouluun.

Luokan oppilaat tarvitsevat vahvoja tukipalveluja. Luokalla on oppilaita, jotka tarvitsevat vahvaa hoidollista ja sosiaalipuolen/lastensuojelun tukea. Useilla heistä on kirjattuna tukipalveluja, mutta ne ovat koulun näkökulmasta riittämättömiä, eivätkä toimi toivotulla tavalla.

Luokan oppilaat tarvitsisivat myös vahvoja opiskeluhuollon palveluja, mutta sekä kuraattoripalvelujen, psykologipalvelujen ja terveydenhuollonpalvelujen saavutettavuudessa on haasteita.

Portti-luokan oppilaat etenevät ja opiskelevat kukin oman yksilöllisen suunnitelman mukaisesti. Sen takia eriyttämistilat olisivat ensiarvoisen tärkeitä. Nykyisissä tiloissa eriyttämisen järjestäminen tuottaa haasteita.

Hakeutuminen Portti-luokalle kesken lukuvuoden

Portti-luokalle voi tarvittaessa hakeutua myös kesken lukuvuoden: tällöin kyseeseen tulee 9.-luokkaa suorittavat tai ne 9.-luokkalaisen ikäiset oppilaat, jotka opiskelevat vuosiluokattomasti, ovat vaarassa jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta ja joiden koulutuksellisen syrjäytymisen riski on suuri.

Kesken lukuvuoden siirtyvien oppilaiden osalta tarvitaan myös koulun moniammatillisen pedagogisen tuen ryhmän arvio Portti-luokan tarpeesta; siirtoperusteena ovat **pedagogiset perusteet**.

Kesken lukuvuoden siirtyvien oppilaiden osalta tarvitaan yhteydenotto aluerehtoriin jo asian valmisteluvaiheessa.

Lähettävän koulun rehtorin tulee huolehtia siitä, että oman koulun pedagogisen tuen keinot ovat olleet vahvasti käytössä jo riittävän pitkän ajan ja että oppilas on tarvittaessa ohjattu opiskeluhuollollisten palvelujen piiriin.

Koulu täyttää Portti-luokkaan ehdotettavan oppilaan osalta koulutuspalvelujen Pedagogisten tukitoimien tsekkauslistan (Liite 1) oppilaan tilanteeseen soveltuvien osin.

Vahvoja pedagogisen tuen keinoja ovat mm.

- opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan (VSOP)
- tehostettu/erityinen tuki
- erityisopetus: laaja-alaisen eo:n tuki/ erityisluokanopettajan tuki
- koppariopettajan tuki
- kouluvalmentajan tuki
- koulunkäynninohjaajan tuki
- lyhennetty koulupäivä ja muut pol 18 §:n erityiset opetusjärjestelyt
- lisätty huoltajayhteistyö
- poissaoloihin puuttuminen Porvoon mallin mukaisesti

Opiskeluhuollollisia keinoja:

- opiskeluhuollon palvelut: kouluterveydenhuollon/kuraattorin/koulupsykologin palvelut
- psykiatrisen sairaanhoitajan tuki
- lastensuojeluyhteistyö
- erikoissairaanhoidon yhteistyö
- monialainen asiantuntijaryhmä (MAR, yksilökohtainen opiskeluhuolto)

Portti-luokan opettaja käy koululla konsultaatiokäynnillä kartoittamassa oppilaan tilannetta. Käynnin aikana Portti-opettajalle palautetaan ennalta täytetty Pedagogisten tukitoimien tsekkauslista.

Portti-opettaja täyttää käynnillään liitteen 2 mukaisen taulukon.

Pedagogisten tukitoimien tsekkauslista, taulukko ja käyntiraportti toimitetaan oppimisen tuen aluerehtorille päätöksen teon tueksi.